

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **B. L.**
státní příslušnost: X
t. č. X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2022, č. j. OAM-916/ZA-ZA11-ZA20-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že žalovaný neposoudil žádost žalobce dostatečně individuálně a

neshromáždil si k tomu potřebné podklady. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 10. 2020. Jako důvod své žádosti uvedl, že v Gruzii není k nalezení pořádná práce. Má tam dluh. A třetím důvodem je jeho zdraví. Má hepatitidu typu B a musí chodit každý půl rok do nemocnice na kontrolu, která stojí peníze. Při pohovoru žalobce uvedl, že si půjčil na otevření pekárny. Podnikání mu ale kvůli pandemii koronaviru nevyšlo. Věřitel po něm chce peníze zpět, žalobce už je ovšem investoval a nemá je. Chtěl by legálně pracovat, aby mu je mohl vrátit. V Tbilisi je práce pekaře málo placená. Nic jiného ale dělat nechce. Se státními orgány ve vlasti problémy neměl. Má problémy vydělat peníze na svoji léčbu. Gruzínské zdravotní pojištění mu nehradí potřebné léky.
3. Žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil informace o zemi původu, které tvoří materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z října 2021 („*Hodnocení Gruzie*“). A *Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), přehled údajů o za rok 2020 – Gruzie* publikované v roce 2021 („*Informace IOM*“). Podle *Hodnocení Gruzie* vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. V Gruzii ovšem obecně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Gruzie je členem OSN a přistoupila k základním lidskoprávním úmluvám. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství a dalším justičním institucím. Případným zneužitím pravomocí státních úřadů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
4. Na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z citovaného materiálu žalovaný shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce neměl žádné problémy s gruzínskými orgány a jako svůj jediný problém uvedl ekonomické obtíže (dluh a nedostatek peněz na léčbu). Pokud by skutečně vznikla žalobci hrozba od jeho věřitele, má v zemi původu řadu prostředků, jak tyto problémy řešit. Podle *Informace IOM* dopadají opatření v gruzínském zdravotnickém systému, který mnoho služeb nehradí ze státního pojištění, na všechny obyvatele Gruzie. Pokud si léčbu musel žalobce hradit ze svých zdrojů, není to azylově relevantní důvod. Žalobcova žádost je navíc jen účelnou snahou o legalizaci pobytu.
5. Žalovaný shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). A rozhodnutím ze dne 10. 1. 2022, č. j. OAM-916/ZA-ZA11-ZA20-2021 („rozhodnutí žalovaného“), zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá, že žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda ve vztahu k dotyčnému žadateli lze danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Obavy z jednání věřitele jsou za určitých okolností relevantní minimálně ve vztahu k doplňkové ochraně. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů

pro vydání rozhodnutí. Obstaral si jen zprávu *Hodnocení Gruzie*, která nemá vazbu na žalobcovy individuální důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Nelze ji proto považovat za objektivní a přesnou.

7. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu sice leží větší část důkazního břemene na žadateli. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních zpráv o zemi původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. V případě žalobce to neudělal.
8. Žalobce navíc svou část důkazního břemene unesl tím, že žalovanému poskytl věrohodnou výpověď. Věrohodnost výpovědi žalovaný nezpochybňuje. Žalobce zároveň uváděl skutečnosti, které mohou mít relevanci pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se s těmito tvrzeními měl vypořádat. Místo toho jen konstatoval, že žalobce měl v Gruzii dostupnou ochranu před pronásledováním či vážnou újmu. Dále žalovaný uvedl, že v Gruzii obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Avšak podle žalobce to nijak nenasvědčuje individuálnímu posouzení jeho žádosti.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Gruzie je v případě žalobce bezpečnou zemí původu. Neměl žádné problémy se státními či bezpečnostními orgány. Žalobce do ČR přijel z jediného důvodu – protože měl dluhy. K legalizaci svého pobytu a případného vedení soukromého života či snahy zde nějakou dobu zůstat a pracovat měl žalobce využít zákona o pobytu cizinců. Obstarané informace o Gruzii jsou aktuální a potvrzují její hodnocení jako bezpečné země. Ostatně žalobce žádné návrhy nepodal, s obstaranými informacemi se seznámil. Žalobce měl možnost v případě svých problémů využít kompetentních orgánů své vlasti.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
11. Žaloba *není důvodná*.
12. Gruzie, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, se ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu ve spojení s § 2 bodem 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců („vyhláška“), považuje za bezpečnou zemi původu.
13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*.
14. U země zařazené na seznam bezpečných zemí původu se obecně předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky. Odpovědnost na prokázání opaku pak leží na žadateli (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29). Domněnka bezpečnosti dané země je vyvratitelná. A každý žadatel má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel

ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, bod 6). Musí pak uvést natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, bod 14).

15. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o Gruzii. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Obecně stačí, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využije informace zdůvodňující naplnění jednotlivých zákonných podmínek pro zařazení dané země na seznam bezpečných zemí původu. Právě v tom spočívá procesní zjednodušení, které se pojí s aplikací institutu bezpečných zemí původu.
16. Žalovanému proto nelze vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu, pokud jím shromážděné zprávy o zemi původu v dostatečné míře nereagují na žalobcem tvrzené důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Stačí, že zpráva *Hodnocení Gruzie* dokládá splnění podmínek pro její označení za bezpečnou zemi původu. V tomto ohledu, tj. že by Gruzie tyto podmínky nesplňovala, ostatně žalobce žádné námitky nevznáší.
17. Teprve pokud by žalobce doložil, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Jak krajský soud zdůvodní níže, žalobce domněnku bezpečnosti nevyvrátil.
18. Nedůvodná je také námitka žalobce, že výše uvedená zpráva je neobjektivní, protože jejím autorem je sám žalovaný. Směrnice 2013/32/EU („procedurální směrnice“) počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Agentury EU pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnutí, to splňuje.
19. Pokud jde o vyvrácení domněnky bezpečnosti Gruzie, žadatel by měl tvrdit a v rámci svých možností prokázat, že u něj existují důvody, které mohou být potenciálně relevantní pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, tj. důvody, které by bylo možné považovat za pronásledování nebo vážnou újmu a při splnění dalších podmínek by mohly vést k udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Takové důvody ale žalobce neuvedl a domněnku bezpečnosti nevyvrátil.
20. Žalobce tvrdil, že by mohl mít problémy se svým věřitelem, tedy se soukromou osobou. Aby tyto problémy mohly mít význam z pohledu mezinárodní ochrany, žalobce by musel zároveň relevantním způsobem zpochybnit dostupnost ochrany státu před jednáním souseda. V případě bezpečných zemí původu se ale předpokládá obecná dostupnost ochrany před pronásledováním. Jde o jeden z předpokladů zařazení země na seznam

bezpečných zemí původu. Proto již označením Gruzie za bezpečnou zemi původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany zde existuje.

21. To samozřejmě automaticky neznamená, že se nemohou objevit specifické případy, v nichž by konkrétnímu jednotlivci státní orgány ochranu neposkytly. Aby však žalovaný měl povinnost blíže zkoumat reálnou dostupnost vnitřní ochrany pro konkrétního žadatele, musel by hlavně tento žadatel tvrdit relevantní skutečnosti, ze kterých plyne, že by navzdory obecně dostupné vnitřní ochraně v konkrétních okolnostech jeho případu tato ochrana dostupná nebyla.
22. Žalobce však takové skutečnosti dostatečně netvrdil. Vlastně vůbec netvrdil, že by mu již od jeho věřitele něco hrozilo. I pokud by mu ovšem jeho věřitel vyhrožoval, mohl by se obrátit na policii. Případně, jak plyne z *Hodnocení Gruzie*, mohl by se pak také obrátit na státní zastupitelství. Jeho tvrzení každopádně nevyvrací domněnku bezpečnosti Gruzie. To platí i o jeho tvrzeních o nedostatku prostředků k léčbě hepatitidy. Žalovaný má pravdu, že v konkrétních okolnostech této věci nejde o azylově relevantní důvod.
23. Pokud tedy žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu pro zjevnou nedůvodnost, jelikož žalobce nevyvrátil domněnku, že Gruzie je v jeho případě bezpečnou zemí původu, pak postupoval správně. Žalobní námitky proto nejsou důvodné.
24. Krajský soud závěrem pro úplnost dodává, že se této věci týkají dvě ze tří předběžných otázek, které položil Soudnímu dvoru usnesením ze dne 20. 6. 2022, č. j. 41 Az 14/2022-30 (Soudní dvůr o nich vede řízení ve věci C-406/22, *C. V. proti Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky*). Gruzie se totiž – stejně jako Moldavsko, kterého se týkají předběžné otázky položené Soudnímu dvoru – objevuje na seznamu bezpečných zemí původu ve vyhlášce s teritoriálními výjimkami. Jižní Osetie a Abcházie jsou částmi Gruzie, v jejichž případě se koncept bezpečné země původu neuplatní. Podle krajského soudu ale unijní právo neumožňuje vymezit bezpečnou zemi původu s teritoriálními výjimkami (viz rozsudek krajského soudu ze dne 2. 3. 2022, č. j. 41 Az 2/2022-48, body 28-34). Je však otázkou, jaké jsou dopady takového vymezení bezpečné země původu. Zda to znamená, že ji nelze jako celek pojímat coby bezpečnou zemi původu (a nelze pak v jejím případě vůbec rozhodovat podle § 16 odst. 2 zákona o azylu). A zda k tomuto rozporu s unijním právem musí soud přihlížet i bez námitky. Na to se krajský soud proto ptá Soudního dvora.
25. Do momentu, než Soudní dvůr o předběžných otázkách krajského soudu rozhodne, však krajský soud považuje za žádoucí (přes právní názor samosoudce projednávajícího tuto věc, vysvětlený v usnesení s předběžnými otázkami), aby pro zachování jednotnosti a předvídatelnosti postupu krajského soudu držel dosavadní praxi. Podle ní zdejší soud k rozporu vymezení země jako bezpečné země původu s teritoriálními výjimkami s unijním právem nepřihlíží bez námitky z vlastní iniciativy (viz z nedávné doby např. rozsudky krajského soudu ze dne 29. 3. 2022, č. j. 22 Az 10/2022-21, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 22 Az 8/2022-28, ze dne 10. 5. 2022, ze dne 14. 3. 2022, č. j. 33 Az 40/2020-72, ze dne 22. 3. 2022, č. j. 33 Az 57/2020-28, ze dne 10. 5. 2022, č. j. 34 Az 10/2021-37, ze dne 11. 5. 2022, č. j. 34 Az 12/2021-30, či ze dne 30. 3. 2022, č. j. 41 Az 13/2021-29 aj.). Tato praxe dopadá i na projednávanou věc, ve které žalobce nezpochybnil legálnost uvedení Gruzie ve vyhlášce kvůli rozporu jejího vymezení jako bezpečné země původu s teritoriálními výjimkami s unijním právem.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 20. července 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce